
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2012:8

Kvalitetsverktyg i konfirmandarbetet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2012:17 om kvalitet i konfirmandarbetet. I motionen föreslås att församlingarna erbjuds en årlig konfirmandenkät i pappersform. Utskottet sätter stort värde på att kyrkokansliet tillhandahåller ett verktyg för utvärdering av konfirmandarbetet och ser fram emot att det ska vidareutvecklas så att det upplevs attraktivt för församlingarna att använda och lättillgängligt för konfirmanderna att fylla i. Dock tror inte utskottet att detta sker genom att erbjuda församlingarna konfirmandenkäten i pappersform och föreslår att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2012:17.

Motionens förslag

Motion 2012:17 av Niklas Grahn, Kvalitetsverktyg i konfirmandarbetet

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen, att som en del av den kommande satsningen på undervisning i alla åldrar, erbjuda församlingarna en årlig konfirmandenkät i pappersform.

Bakgrund

Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete fastställdes av kyrkostyrelsen 2007 och har sedan antagits av samtliga domkapitel. Av riktlinjerna framgår att församlingen ska göra en handlingsplan för sitt konfirmandarbete, att den ska uppdateras och utvärderas.

I handlingsplanen för konfirmandarbetet beskriver församlingen hur man avser att leva upp till dessa riktlinjer och därigenom skapa förutsättningar för ett konfirmandarbete med hög kvalitet. Handlingsplanen utgår från dessa riktlinjer samt den inriktning på församlingens pedagogiska arbete med olika åldrar och grupper som anges i församlingsinstruktionen.

Handlingsplanen ska innehålla en beskrivning av mål och innehåll för det lokala konfirmandarbetet, samt ange hur rekrytering av konfirmander och fortbildning av konfirmandledare ska ske.

Utvärdering och uppföljning görs efter varje konfirmandperiod, och handlingsplanen uppdateras inför varje konfirmandperiod.

Enkätverket

Arbetet med *Konfirmand-Kvalitet* som motionären hänvisar till, har sitt ursprung i ett arbete i Karlstads stift för att utarbeta metoder och analysverktyg med syfte att kvalitetsutveckla Svenska kyrkans konfirmandarbete. Ett av de verktyg som gruppen arbetat fram är en enkät där konfirmanderna får bidra till att utvärdera sin konfirmandtid, ett verktyg som flera stift kommit att använda sig av.

Utvärderingarna har varit till stöd för församlingarna i deras arbete med att kvalitetssäkra konfirmandarbetet. Det har också varit till hjälp för att implementera riktlinjerna för konfirmandarbetet. Verktyget ger främst stöd till det lokala arbetet, bland annat till att utvärdera olika konfirmationsalternativ.

Från papper till digitalt

2006 tog kyrkokansliet över arbetet med enkäten. Fram till 2009 fyllde konfirmanderna i enkäten på papper i gruppssammanhanget och svarsfrekvensen var hög. Därefter upphörde av kostnadsskäl kyrkokansliet att erbjuda konfirmandenkäten i pappersform. Istället erbjuds sedan dess ett elektroniskt verktyg för inrapportering. I församlingarna finns inte dataresurser, som gör det möjligt att fylla i enkäten i gruppssammanhanget. Några har försökt ta med datorer på läger eller ha schemalagda tider, men utan större framgång.

Resultatredovisning, men inte samma omfattande analys som fram till och med 2010, erbjuds nu de stift och församlingar som genomför utvärderingen. Resultatet redovisas som tabeller och diagram.

Genom nyordningen reducerades kostnader med cirka 300 000 kronor för tryckning av enkäter, digitalisering av enkätsvar samt produktion av rapporter. Dessutom har kyrkokansliets egen insats för arbetet reduceras med cirka 20 procent av en heltidstjänst. Datainsamlingen kräver nu däremot en betydligt större insats än tidigare av såväl konfirmandkonsulenter som av konfirmandledare.

Kyrkomötesfråga 2010

Frågan om utvärdering av konfirmandarbetet var för ett par år sedan föremål för kyrkomötets behandling. Då avslogs en motion som föreslog att kyrkostyrelsen skulle låta kyrkokansliet undersöka hur olika modeller av konfirmandarbete lyckas med att hjälpa ungdomarna fram till kristen tro och regelbundet gudstjänstfirande. Avslaget motiverades med att flera studier gjorts och görs om konfirmandarbete, konfirmation och unga konfirmandledare och att det därför inte fanns något behov av ytterligare undersökningar (KI 2010:5).

Ny rapport från kyrkokansliet

Kyrkokansliet genomför även andra undersökningar som relaterar till konfirmander och konfirmandarbete. Just nu arbetar man på en rapport som har arbetsnamnet *En tid fylld av mening*. Rapporten består av två datamaterial, dels underlaget för *Konfirmand-Kvalitet* vilket innebär ett datamaterial på cirka 10 000 konfirmander, dels en studie besvarad av 1 000 ungdomar i åldrarna 16–25 år. Ungefär hälften av svarspersonerna är inte konfirmerade. Den delen av studien ger en bild av vad som skiljer konfirmandgruppen från dem som valt att ställa sig utanför konfirmationen. Resultatet kommer att presenteras i november vid *Barn och unga – ärkebiskopens möte 2012*.

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2012:17.

Utskottet sätter stort värde på att kyrkokansliet tillhandahåller ett verktyg för utvärdering av konfirmandarbetet och ser fram emot att det ska vidareutvecklas så att det upplevs attraktivt för församlingarna att använda och lättillgängligt för konfirmanderna att fylla i.

Det är glädjande att resultaten visar att de unga värderar högt att få tala om Gud och att de uppskattar andaktslivet.

I likhet med Svenska kyrkans unga tror utskottet att det behöver utvecklas nya arbetssätt. Exempelvis är det naturligt att i en tid där digitala mobila enheter blir allt vanligare, tänka att konfirmander även skulle kunna besvara enkäten med hjälp av sådana. Det handlar även om att motivera ledarna att planera för, och förstå nyttan av utvärderingen för den lokala verksamheten.

För den nationella nivån betyder den här typen av material mycket när det gäller att följa och förstå en föränderlig ung tankevärld. Det är för Svenska kyrkan viktigt att analyser av detta slag genomförs med jämna mellanrum. Dock skiftar inte utfallet på något markant sätt från ett år till ett annat, varför utskottet inte vill slå fast med vilken frekvens en djupare analys behöver göras.

Enkäten är ett värdefullt instrument för Svenska kyrkan att utvärdera det viktiga konfirmandarbetet. Det är ett instrument som behöver kommuniceras bättre, utvecklas och göras lättillgängligt för unga människor. Dock tror inte utskottet att detta sker genom att erbjuda församlingarna konfirmandenkäten i pappersform och föreslår att motionen avslås.

Uppsala den 27 september 2012

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Carina Etander Rimborg, ordförande

Marita Brodin, sekreterare

Beslutande: Carina Etander Rimborg, ordförande, Ann-Sofie Nelstrand, Erik Jonsson, Birgitta Lindén, Bengt A Gustavsson, Christina Meltin Westerlund, Cecilia Brinck, Hans G Erikson, Helena Nordvall, Ann-Sofie Persson, Anders Åkerlund, Roland Johansson, Marianne Kronbäck, Britt Louise Agrell och Britta Broman.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Mary Österström, Marie Nielsén, Christer Björk, Elisabeth Rydström, Kerstin Bodell, Bo Lindell, Monica Karlsson, Anna Ekström, Stig Domargård, Berth Löndahl, Maja Bengtsson och Kekke Paulsson.

Biskoparna Antje Jackelén och Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.